

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 531-1931)

Originalt emne

Kørsel

Kørsel/Omnibuskørsel

Sporvejene

Sporvejene/Trambusser

Uddrag fra byrådsmødet den 3. december 1931 - side 9

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 531-1931)

Indstilling fra Sporvejsudvalget om Bevilling af 200000 Kr. til Etablering af Omnibusruter.

Fra Sporvejsdirektøren forelægger følgende Forslag :

"Herved tillader jeg mig at indstille til det ærede Udvalg for Aarhus Sporveje, at den paatænkte Udvidelse af Nærtrafikken foretages saaledes, at der oprettes følgende Automobilruter :

1. Fra Højvang ad Niels Ebbesensvej, Nørreboulevard (Kommunehospitalet), Kirkegaardsvvej, Nørrebrogade, Tværgade, Kystvejen, Skolebakken, Havnegade, Dynkarken, Banegaardsgade, Banegaardsplads (Hovedbanegaarden), Parkalle, Sønderalle, Vesteralle, Marstrandsgade, Skovgaardsgade, Carl Blochsgade, Janus la Coursgade, Vesterbro Torv, Vesterbrogade, Vestre Kirkegaard til Hasle, saaledes at Vognene gaar fra Kommunehospitalet og Ceres hver 10 Min., hvorimod der køres fra Højvang og Hasle hver 20 Min., idet 20 Min. Drift fra Højvang og Hasle sikkert foreløbig vil være tilstrækkelig med den nuværende Befolkningstæthed.
2. Fra Paludan Mullersvej ad P. M. Møllersvej, Kaserneboulevard, Falstersgade,

Fyensgade, Munkegade, Samsøgade, Guldbergsgade, (Vennelyst), Nørregade, Nørrealie, Vesterbro Torv, Vesteralle, Sønderalle, Parkalle, Banegaardsplads, Bruunsgade, Jægergaardsgade, Annagade, Ingerslev Boulevard, Stadionalle til Stadion. Ved at denne Rute anlægges paa den Maade, faar den Forbindelse med Byens Centrum og med den nye Bydel ved Stadionalle, der i de senere Aar er vokset frem og allerede ret tæt bebygget. Samtidig vil en Udvidelse af Sporvejslinie 2. kunne udskydes, indtil Ringgadeanlægget er saa langt fremme, at hele Trafikspørgsmaalet vedrørende denne Færdselsaare kan endelig løses.

Ved Anlæg af disse to Ruter bliver omtrent hele Byen trafikeret, og fra de 3 Knudepunkter, som fremkommer, nemlig "Vennelyst", Vesterbro Torv og Banegaardspladsen vil Byens Befolkning kunne køre til alle Byens Kvarterer. Endvidere bliver Omstigningsspørgsmaalet meget enkelt, hvad der er af stor økonomisk Betydning, idet Enmandsbetjeningen trods de mange Linier kan bibeholdes.

Jeg tillader mig endvidere at indstille til det ærede Udvalg, at Grundtaksten for saavel Sporveje som Automobiler bliver 15 Øre med 5 Øres Tillæg for Omstigning (herfra undtaget fra Sporvogn til Sporvogn). Naar endelig den nuværende Rabat 7 Mærker for 1 Kr. bibeholdes, vil den Del af Byens Befolkning, der til Stadighed anvender Sporvejenes Trafikmidler, kunne befare Byen for knap 20 Øre, en saa lav Pris, atdensikkertvilmedføre en udstrakt Anvendelse af Sporvogn og Biler, og endelig en Pris, der ikke overstiger den nuværende hos de private Rutebiler, men derimod vil Adgangen til Omstigningbetyde en meget stor Fordel

fremfor den nuværende Ordning.

Til Rute 1 skalanvendes 5 Vogne

-2•-3-

Det vil sikkert være nødvendigt at have et vist Antal Reservevogne, og ved forskellige Begivenheder vil det formentlig ogsaa være paakrævet at sætte ekstra Vogne ind paa Ruterne, saa jeg formener, at Antallet af Vogne bør være 10.

Angaaende Rentabilitetsberegningfor Ruterne henviser jeg til vedlagte Udregninger, der naturligvis kun kan være ren kalkulatoriske for Indtægtens Vedkommende.

Med de her skitserede Udvidelser af Sporvejenes Trafikmidler formener jeg, at der er taget Hensyn til alle Byens Kvarterer, og vil der efter nogle Aars Forløb altid kunne tages

Beslutning, om man eventuelt skal gaa over til andre Færdselsmidler f Eks. Trolleyvogne eller Sporvogne.

Forsaauidt det ærede Udvalg vedtager at anbefale Aarhus Byraad den her skitserede Udvidelse, vil Beløbet, der skal anvendes til Starten, blive ca. Kr. 200.000,00."

Tiltraaet af Sporvejsudvalget.

H. P. Christensen erindrede om, at Byraadet tidligere havde vedtaget en Udvidelse af Sporvognsremisen med Henblik paa Oprettelse af kommunale Bilruter, og Udvidelsen vilde være færdig til April 1932. Ligeledes blev der ved Optagelsen af det store Kommunelaan afsat et Beløb til disse Omnibusruter Udvalget havde undersøgt de forskellige Befordringsmidler og bl. a. de saakaldte Trolleyvogne, som viste sig at være billigere i Drift men dyrere at anskaffe. Det var dog ikke givet, at de nu foreslaaede Ruter blev de varende, og det vilde da være upraktisk at lægge Luftledninger, hvorfor man foreslog at tage almindelige Rutebiler. Oprindeligt havde Direktøren foreslaaet 3 Ruter med 15 Vogne, men med de 2 Ruter fik man en ret god Forbindelse til alle Bydele med Omstigning ved de 3 Skæringspunkter Vennelyt, Vesterbros Torv og Banegaarden. Efter Beregningerne skulde Bilerne afskrives i Løbet af 5 Aar, og der kunde blive et mindre Overskud. Anskaffelsen af de 10 Biler var kalkuleret til 200000 Kr. og Remisens Udvidelse m. m. 170000 Kr., altsaa iall ;70000 Kr. Der var paa Laanet afsat 300000 Kr. til Udvidelse af Sporvejene, men der kunde maaske spares en Del af dette Beløb, idet Sporvejene havde indtjent et Overskud, hvorved man havde betalt den tidligere Udvidelse og Istandsættelse af Sporene samt Anskaffelse af 3 nye Motorvogne. Taleren vilde paa Udvalgets Vegne anbefale at bevilge foreløbig 200000 Kr., og naar Udvalget havde indhentet Tilbud, vilde disse blive forelagt Byraadet.

J. Chr. Møller udtalte, al man var klar over, at dette Forslag vilde komme, da det blev vedtaget at udvide Remisen. Taleren havde dog gerne set, al man havde ventet lidt længere med Forslaget paa Grund af de vanskelige Tider. Forhaabentlig vilde man købe saa meget som muligt af dansk Arbejde, men en hel Del skulde alligevel indføres fra Udlandet, og med den nuværende Kurs niaaltc man vel regne med en Fordyrelse af 30-35 %. Hvis man ventede nogle Maaneder, kunde der maaske ske en Forandring heri. Der blev ogsaa lagt stærk Beslag paa Kommunens Laanemidler, og for Tiden var det umuligt at laane Penge. Angaaende det opstillede Budget, saa var Udgifterne altid sikre, medens Størrelsen af Indtægten var uvis; den foreslaaede Sum til Forrentning og Autorisation kunde

dog næppe holde, for en Vogn kunde vist ikke gaa mere end højst 4 Aar. Taleren kunde gaa ined til Forslaget, men vilde blot henstille til Udvalget, om det ikke var klogt at vente i hvert Fald et Par Maaneder, Borgmesteren fandt, al man maatte glæde sig over den Udvikling, der var foregaaet med Sporvejene, siden Kommunen overtog dem, og Byens Borgere var sikkeit glade derved. Over tagelsen var desværre for dyr, og det saa mærkeligt ud, at Taksationsmændene saa helt anderledes paa Forholdet, da de h'ev Taksationsmænd, end de havde gjort 1 Maaned i Forvejen. Nu havde man imidlertid en god Linie, og efter det foreliggende Forslag fik man ogsaa Forbindelser til den vestlige Bydel. Men derefter burde Udvalget vist pusle lidt ud, før der igen kom Forslag om Udvidelser; efter denne Bevilling var der kun 400000 Kr. tilbage af Laanet, og der skulde gerne være Penge til en Del af Sygehusudvidelsen. Taleren vilde henstille, at man fortsætter med at anvende Overskudet af Driften til at afbetale disse Penge, saa Kassebeholdningen igen kan komme op paa 700000 Kr. Men foreløbig maatte de 200000 Kr. tages af Laanemidlerne.

H. P. Christensen oplyste, at Udvalget regnede med, at der endnu landtes tilstrækkelig mange Rutebiler i Landet, som kunde købes til gammel Pris, men hvis man venlede længere, blev det muligvis nødvendigt at tage dem fra Udlandet, og det vilde blive betydeligt dyrere. Det var givet, at man vilde benytte dansk Arbejde i saa stor Udstrækning som muligt, og f. Eks. Karosseriet vilde vel kunde udføres paa Fabrikken i Aarhus. Angaaende Afskrivningen, saa regnede man i Almindelighed med, atsaadanne Bilerkangaa i 5 aar, selvom der de sidste Par Aar blev større Reparationer Taleren var enig med Borgmesteren i, al man foreløbig maatte blive staaende ved dette Forslag, men ellers maatte jo Tiden og Udviklingen bestemme Tempoet. Der havde været forhandlet med Viby og Aaby om en Forbindelse dertil, men foreløbig havde private Koncessioner paa Ruterne, og Kommunen agtede ikke at konkurrere med disse, saa det Spørgsmaal maatte vente, til Koncessionerne udløb, og man saa, om Nabokommunerne var interesseret i en Forbindelse med Aarhus Kommunen havde haft meget store Udgifter paa Sporvejene siden Over tagelsen, ikke blot Udvidelsen, men ogsaa Fornyelsen af Skinnerne, og Sporvejene var i Virkeligheden blevet betalt alt for dyrt. Nu vilde Udgifterne forhaabentlig blive mindre, og antagelig kunde de 370000 Kr. efterhaanden afskrives ved Overskudet paa Driften.

Indstillingen vedtoges, saaledes at de 200000 Kr. tages af Laanemidler.

